

IZHAJA VSAK DAN

Ljudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Poštništvo šteje, se prodajajo po 3 nč. (6 stot.) v mnogih točkarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Mostju, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele šteje po 5 nč. (10 stot.).

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm, asurnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plačljivo in utočljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez doposlane naročnine, se uprava ne ozira.

Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5-20, za pol leta Kron 2-60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.

Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom)

Izdajatelj in odgovorni urednik STEFANO GORDINA. Lastnik konsorcijski lista „Edinost“. — Natisnila Tiskarna „Edinost“ vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti šteje 18.

Poštno-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Narodna delavska organizacija sklicuje v petek, dne 26. avgusta 1910 točno ob 8. uri zvečer na vrtu „Del. konsumnega društva“ pri sv. Jakobu.

javni shod.

s sledečim dnevnim redom:

Sedanji štrajk livarjev, njegove posledice na mezdni trg.

Položaj našega delavstva.

Delavci! Uslužbeni Lloydovega arsenala! V tem usodnem trenutku kličemo vas na zborovanje. Pridite, da obvarujemo vaše in vaših sotrpinov interese!

Odbor N. D. O.

BRZOJAVNE VESTI.

Razpust sarajevskega občinskega sveta.

SARAJEVO 24. Deželna vlada je razpustila sarajevski občinski svet in razpisala nove volitve, ki se bodo vršile dne 17. okt. Mej tem bo vodil občinske posle vladni kemisar Brodnik.

Avstrijska akcijska družba Riviera v konkurzu.

DUNAJ 23. Avstrijska akcijska družba Riviera in stavbeno podjetje Ludovik Münz je prišlo v konkurz.

Petovanje ruske carske rodbine v Nemčijo.

FRIEDBERG 24. Ruska carska rodbina pride semkaj še le v začetku prihodnjega tedna. — Z ozirom na predstoječi carjev obisk se je več ruskim rodbinam v Gorenji Hesiji namignilo, naj odpotujejo.

Srbije.

BELIGRAD 24. Minister za poljedelstvo je potrdil pravila nove akcijske družbe za gradnjo klavnic v Tekiju nasproti Oršovi in Mitrovici. Obe klavnici bosta dovršeni v kratkem.

Turčija.

CARIGRAD 24. Vlada proučava načrt glede prireditve angleško-turške razstave v Carigradu l. 1913 pod sultanovim protektoratom.

SOFIJA 25. Otomanski odposlanec Assin bej je danes v sprejel odposlanstvo makedonskih beguncem in jih zagotovil, da se smejo mirno vrniti v svojo domovino. Minister za notranje stvari je izročil ministru za unanje stvari listo, beguncev, katerih število je znašalo do 19. t. m. 1424, potem je brzkone došlo še novih beguncev. Poročila so bila takoj izročena turškemu odposlanstvu.

Gozdni požari v Severni Ameriki.

SPOKANE 24. Iz raznih vesti iz Wallaca je posneti, da so severno od Miraza (Idaho) našli 56 človeških trupel. 300 oseb, ki so bile zaposlene v severnem Idaho, so brzkone našle smrt v ognju. O njih ni nikake vesti.

PODLISTEK.

IVO SAMBOM:

Sonata...

Noveleta.

Ko je dovršil, se je obrnil do Elvire in videti je bil ves izpremenjen. Približal se je Elviri in jej rekel s tresočim glasom: „Gospica Elvira! Ne vem, kako bi se Vam dostojno zahvalil za to, kar ste Vi meni sedaj storili.“

Toda prositi Vas moram oproščenja, če sem Vas prestrašil. Oprostite mi, gotovo mi oprostite, ko izveste vzrok moji razburjenosti. Ko ste poprej igrali sonatino, za katero sem Vas prosil, sem se nehote zamislil in ne vem, kateri bog me je razsvetlil ter mi poslal res božanstveno misel. — V moji glavi je nastal motiv, na katerem me lahko vsak zavida in ki me napravi še srečnega med srečnimi.

Povod temu izlivu glasbene žile ste bili Vi in zato Vas prosim za dovoljenje — seveda tudi z očetovim dovoljenjem, da

Požari.

BUDIMPEŠTA 24. Iz Ungvara poročajo, da gori vas Sislonec. Bati se je, da bo uničena vsa vas.

BEROLIN 24. Iz Novega Strelica poročajo, da je grozen požar upepelil več del Starega Strelica. Pogorelo je 59 hiš, 70 rodbin je brez strehe.

Kolera.

CARIGRAD 25. Iz Erzeruma poročajo, da je tam obolela ena oseba na kolero.

PETROGRAD 24. Uradno se že priznava, da je v pokrajinah ob Donu obolelo na kolero 50.000 ljudi. Epidemija razsaja v več nego tisoč krajev.

RIM 24. List „Vita“ poroča iz Barija, da je bilo do 7. ure sinoči prijavljenih v Barleti 5 novih slučajev kolere, 3 osebe so umrle, v Traniju 5 slučajev, 1 oseba umrla, v Andriji 2 slučaja, 1 oseba umrla. Toliko v Barleti, kolikor v Traniju je umrlo več oseb, ki so obbolele že prej.

Kolere sumljiv slučaj smrti na Dunaju.

DUNAJ 24. „Neues Wiener Tagblatt“ poroča, da je včeraj na neki podonavski izdiji vlačilki obolela 20. letna Terezija Hoffman na sumljivih znakih kolere. Pri svojem dohodu na Dunaju je bila bolnica spravljen v infekcijski oddelček Fran Josipove bolnišnice, kjer je po noči umrla. — Odrejena je bakteriološka preiskava.

Strah pred kolero.

BUDIMPEŠTA 24. Reška policija je včeraj obvestila budimpeštansko mestno poglavarstvo, da sta prišla dva odgonca z obvezno maršruto iz Napolja, da sta šla preko ozemlja, ki je ogroženo po kolero in da pridet v Budimpešto. Ko sta oba odgonca prišla sem, sta bila zdravniški preiskana. Eden je bil spoznan popolnoma zdravim, drugim so se pojavili pri drugem znaki pljučne bolezni, ter je bil spravljen v bolnišnico.

Dunaj 24. Kakor smo zvedeli, je sekc. načelniku v trgovinskem ministerstvu dr. Mataja in sekcijemu načelniku v naučnem ministerstvu vitezu Kaneri podeljeno dostojanstvo taj. svetnika. (Kor. biro.)

Pariz 24. Španski kralj in kraljica sta se zopet podala v San Sebastiano.

Madrid 24. Španski kralj je došel semkaj.

Atene 23. Prestolonaslednik Konstantin se je povrnil v Atene.

Debrecin 24. Tukaj štrajka okoli 700 zidarjev. Pričela so pogajanja. Zidarji zahtevajo kolektivno pogodbo.

Jubilejne slavnosti na Cetinju.

CETINJE 24. Avstroogorski odposlanec baron Giesl je izročil včeraj kneginji Mileni dva krasna konja za uprego iz kladrubске žrebčarne, ki jih je cesar Fran Josip podaril kneginji povedom zlate poroke kneževskega para. Kneginja Milena je izrazom živahne hvale vsprejela ta cesarski dar, ki je povsod vzbudil občudovanje.

CETINJE 24. Na svečanem obedu na čast italijanski kraljevski dvojici sta izustila knez Nikola in kralj Viktor Emanuel priscni napitnici.

BELIGRAD 24. Kralj Peter je imenoval črnogorskega kneza Nikola generalom srb-ske armade, prestolonaslednika polkovnikom, princa Mirka stotnikom pehote. Kneginji Mileni je podelil kralj Peter veliki kondon reda sv. Save z briljanti.

Vam posvetim to svojo bodočo najboljšo skladbo. Saj dovolite, kaj ne?

Pri teh besedah jo je tako milo pogledal, kar je Elviro še bolj zmedlo. A Rolli je nadaljeval: „Imena skladbe Vam sedaj še ne povem, ko pa jo dobite tiskano v svoje dražestne ročice, tedaj že izveste zanje. Hvala Vam torej še enkrat iskrena!“ Umolknil je in jo pogledal s svojim temnim pogledom...

„Ah oprostite, kako velik egoist sem vendar jaz! Pri vsej sreči bi bil kmalu pozabil, čemu sem pravzaprav tu. Priznati Vam moram, gospica, da v Vas ni navadne duše, ki jo ima vsak človek. Ne, Vaša duša je duša umetnika. Spoznal sem koj po interpretaciji, ki ste jo dali prejšnji sonatini. Seveda ni bilo vse popolno, a vem zagotovo, da se vse to v kratkem popravi.“

Elvira, ki je še le sedaj umela njegovo čudno vedenje, je rekla: „Ker sem bila, kakor pravite sami, povod Vaši današnji produktivnosti, se smem torej nadejati, da me osrečite in da mi kar sedaj zaigrate to novo skladbo.“

Rolli, nekoliko užaljen, je odvrnil: „Gospica, šaljite se; toda spoznajte sami, da-li res pretiravam!“

Sel je za klavir in pričel igrati. Pri

NOVIGRAD 24. Bolgarski car je s prestolonaslednikom Borisom in spremstvom prisel iz Cetinja dospel preko Kotora v Zeleniko, odkoder se je s posebnim vlakom odpeljal v Sarajevo.

CETINJE 24. Včeraj zjutraj se je v navzočnosti italijanskega kralja, bolgarskega carja, kneza Nikole, kraljice Helene, kneginje Milene, prestolonaslednika Borisa, členov knežje rodbine in spremstev, avstroogrskega odposlanca barona Giesla ter avstroogrskega, ruskega in francoskega vojaškega atašeya vršila sijajna vojaška parada, katere se je udeležilo 3000 mož. Nato je italijanski kralj vsprejel diplomatski zbor in italijansko kolonijo. Popoldne je bil rodbinski obed, popoldne pa vrtna veselica pri prestolonasledniku Danilu. Mnogi zbrana pred poslaniško palačo je živahno pozdravljalo bolgarskega carja, ki je prišel na balkon in se je s kratkim nagovorom zahvalil za ovacije.

CETINJE 24. Včeraj je došla semkaj srb-ska princesinja Helena.

CETINJE 24. Dosedanji voditelj bolgarskega odposlanstva dr. Kolušev je imenovan odposlancem.

CETINJE 24. Mnogo členov carjevega spremstva ter mnogo črnogorskih častnikov in dvornih uradnikov je dobilo odlikovanja. Car Ferdinand je podaril za cetinjske siromake 3600 frankov; za cerkve in šole 2000 in za šole in cerkve v Rieki, Virparvarju in Baru po 5000 frankov.

CETINJE 24. Včerajšnjega obeda, prirejenega v bolgarskem odposlanstvu na čast carju Ferdinandu so se udeležili vsi člani knežje rodbine. Italijanski kralj in kraljica sta podarila vsem členom knežje rodbine dragocene predmete.

„Slovenec“ o poštenju prepričanja.

V „Slovencu“ od 22. t. m. čitamo v neki notici med drugim:

„Kdaj je „Slovenec“ napadal, denunciral in osebno žalil imenoma urednike nasprotnega časopisa? Na celem civiliziranem svetu ga ni lista, ki bi napadal urednike nasprotnega lista, kar je tudi ob sebi umevno. Urednik je uslužbenec, ki stori svojo dolžnost in čim zvesteje jo, tem boljši je; v izvrševanju svojega poklica ga časnikar nasprotnega časopisa zato imenoma ne napada, kaj še da bi ga grdil, osebno žalil, ali celo denunciral. Že dolgo vrsto let se „Slovenec“ v soglasju z vsem civilizovanim časopisjem v najhujših bojih ni tako daleč spozabil in se tudi ne bo.“

Vidi se, da ima „Slovenec“ zelo slab spomin. Kolikokrat je ta list že napadal posamične člane našega uredništva in se jim rogal in jih smešil! Vendar, radi tega ne bi bili reagirali na omenjeno notico, ki ni naperjena proti nam. Pač pa nam je drug povod, da reagiramo na omenjeno notico.

Da te notice ne moremo molče pre-zreti, je vzrok sleden stavek:

„Urednik je uslužbenec, ki stori le svojo dolžnost in čim zvesteje jo, tem boljši je.“

Mi vidimo v tem stavku opravičevanje „Slovenčevih“ urednikov za vse — recimo tako — nelep, kar je ta list zagrešil v zadnjem času. Kajti iz tega stavka zveni jasno: kar smo storili, smo storili le v sled ukaza. Ravno iz tega opravičevanja pa je jasno razvidno, da smatra „Slovenec“ svoje

igranju pa se jej pokazal res pravega umetnika. Videlo se je, da z glasovirjem živi, da žnjim toži, joče; da se žnjim veseli in raduje...

Skladba, ki jo je igrall, je bila res krasna, da, rekel bi, skoraj božanstvena. Sedaj je glasovir vzdihal, kakor bolna ljubezen, ki želi, a ne vidi svojih želj izpolnjenih; sedaj se je pa zopet radoval nad zmago ljubezni, tega čistega, močnega čuda — — — Glasovi so potihli in splavali mirno po sobi — — — Evo ti bolne, umirajoče ljubezni, ki, da-si v zadnjih izdihljajih, vendar trdno veruje in upa — — —

Vse to je umela Elvira in solza rado-sti jej je kanila po licu. Stopila je k Rolliju, mu podala svojo nežno, belo ročico in rekla: „Maestro, izvrstno; čestitam!“

Naprej ni mogla in ko jej je Rolli poljubil roko, mu jo je hitro iztrgala, zbežala iz sobe in stekla na vrt.

Rolli je ostal nekaj časa pri glasovirju in začel fantazirati na njem. Izvabil je iz mrtvega inštrumenta res mojstrske glasove in se je tako zamislil v igranje, da ni opazil, ko so stopili v sobo Elvira, nje oče in mati.

Mirno so poseli na naslonjače in poslušali. Njegovo igranje je zaneslo Dobrov-

urednike za navadne marionete, hlapce peresa, ki morajo slepo parirati dobljenim ukazom.

Mi imamo nasproti temu drugačne pojme o dolžnosti časnikarja. Čim je kdo vstopil kakor član v uredništvo kaknega lista, tedaj on ne sme v svojih spisih izražati več svojega posebnega, lastnega mnenja, temveč mora podrejati svojo individualno mišljenje načelom, ki jih zastopa list.

Vendar pa to podrejanje mora imeti svoje meje in ne sme iti tako daleč, da bi se časnikar, ki postaja člen kaknega uredništva, moral popolnoma odreči svojim nazorom o časnikarski korektnosti.

Po nazorih, ki jih imamo mi o poklicu časnikarja, je res potrebno, da se časnikar, ki hoče stopiti v uredništvo kaknega lista, strinja s splošnimi načeli, ki jih dotični list zastopa. To bi moralo biti za vsakega časnikarja, ki drži na svojo čast in ki noče samega sebe degradirati v prostega hlapca peresa: „Conditio sine qua non“.

Da se mora časnikar tudi pri tem dan za dnevom premagovati in tiščati svoje lastne nazore v ozadje, je že samo ob sebi umevno. Naravno je, da mora časnikar iz taktičnih ozirov marsikaj zamolčati, o čemer bi rad pisal; nikdar pa se časnikar, ki se zaveda dolžnosti in dostojanstva svojega poklica, ne sme spozabljati tako daleč, da bi pisal nekaj, ki se ne da spraviti v soglasje z njegovim prepričanjem.

Dolžnost o korektnosti in lojalnosti časnikarjev je, da dajajo ljudstvu najboljše od onega, kar se je porodilo v globini naših duš, nikdar pa nekaj, kar ni v soglasju z našo notranjostjo.

Časnikar, ki tega svojega poklica ne smatra tako, ki ne piše po svojem notranjem nagibu, ampak po ukazu onega, ki ga bolje plača, tisti časnikar ni sploh več časnikar, ampak kramar svojega prepričanja. Po teoriji, ki jo zastopa „Slovenec“, bi bilo torej povsem opravičljivo, da nekdo, ki je bil včeraj člen uredništva liberalnega lista, vstopa danes kakor člen v uredništvo klerikalnega lista in zastopa v tem listu načela, ki so dijamentalno nasprotna načelom, ki jih je zastopal včeraj. Ko bi mu kdo kaj očital, bi zastavil odgovoril: „Jaz sem le uslužbenec in vršim le svojo dolžnost.“

To bi bilo nekako tako, kakor trgovski agent, ki je bil včeraj v službi tvrdke A., a danes je v službi tvrdke B. Včeraj je hvalil blage one tvrdke, ki ga je plačevala, danes hvali blago druge, ki ga sedaj plačuje.

„Slovenec“ je torej sam obdolžil svoje urednike, da trgujejo s prepričanjem. Tako kupčija se jednostavno ne daja opravičiti se stališča časnikarske dostojnosti in morale časnikarskega poklica.

In mi se nadejamo, da naš narod pokaže prej ali slej, da odklanja tako negiranje časnikarske morale.

Z južno železnico.

Pod tem naslovom piše slovenska pri-loga „Časopisa češkega železniskega urad-ništva“:

Če izvezamone nekatere proteste proti več ali manj kričnim slučajem germanizatoričnih ekscesov na tej železnici, je pustila javnost njeno upravo na miru. — Tudi njeni uslužbeni so se precej pomirili, odkar so bili dosegli zadnjo regulacijo svojih plač.

skega in njegovo ženo daleč nazaj v nežno mladost in v duhu sta preživela v hipu še enkrat tiste srečne trenutke, ki so nekdanj bili, a se ne vrnejo več — — — nikdar več — — —

Elvira pa je videla pred seboj temno bodočnost in v tej temi edino le eno svetlo točko — — — en obraz — — —

Še par krepih akordov in Rolli je vstal od klavirja. Zapazljivo poslušal se je nasmehnil in rekel: „Zamislil sem se pri fantaziranju tako, da Vas nisem niti opazil. Oprostite! Učna ura je že potekla in posloviti se moram. Vam, gospica, sem prinesel s seboj nekaj skladb, ki se jih malce ogledate do prihodnje ure.“

Dobrovski ga je potrkal po rami in rekel: „No, ali smem slišati Vašo sodbo,“ in pri tem je pokazal na Elviro.

Rolli je odgovoril: „Sodbe Vam za sedaj ne morem povedati: čez par mesecev pa boste lahko sami sodili. Priporočam se!“

S temi besedami se je poslovil, ko je že poprej damam poljubil roko. Dobrovski ga je spremljal še do vrat in se tam od njega poslovil prav pristrčno.

(Pride še.)

Zdaj pa je kar nenadoma počilo in je zasmrde.

Politični časopisi so spravili na dan ostudno korupcijo, strahovito umazanost nekaterih višjih funkcionarjev pri glavnem ravnateljstvu južne železnice. Časopisi trdijo, da so ti uradniki, v katerih rokah je takorekoč usoda posameznih in vseh nižjih uradnikov (posebno na progi), dobivali od krojaške firme Beck prav masne „tanti-jeme“, če so pridno priganjali uradništvo k tej firmi. Pravijo, da so se kar kosali, kdo več stori za to židovsko in oderuško tvrdko.

Toda mi nočemo še enkrat razobešati tega umazanega perila, saj ste to doživeli in čutili dolga leta sami, in vas Žid pritiska še zdaj — pregrdo bi bilo, če bi hoteli vso nečedno storijo natančno analizirati. Mi se hočemo za danes baviti le s zistemom in z njegovo moralno stranjo.

Nekoč smo čitali v neki modroslovni knjigi švicarskega filozofa F. W. Foersterja krasen odstavek ravno o višjih uradnikih. Ta učenjak pravi, da so uradniki, posebno pa višji uradniki, velik blagor za podložnike in za prebivalstvo, če so se naučili in so spoznali etiko svojega poklica. Le tisti uradnik, ki ima trden značaj in krepko voljo, bo z lahkoto prenašal skrbi in težave svojega poklica; samo uradnik, ki zna pravično in resno združevati strogost zakona z milobo človeškega srca, je pravi uradnik; in edino tisti funkcionar, ki je dovolj značajan in izobražen, da se upa imeti načela in jih zastopati, bo imel tudi poguma, da išče v zakonu in predpisih one skrite točke, ki so lahko v korist onim, proti katerim je naperjena celota navadno zelo zverženega birokratskega zakonskega besedila, in jih bo uporabljal kakor logično misleč človek, ne da bi nasprotoval bistvu zakona, ne da bi omejeval avtoriteto oblasti, ki jo zastopa in ne da bi prišel v navskrižje s svojo vestjo.

Pa kaj bi se bavili še dalje, s filozofom, ko imamo opraviti s takimi višjimi uradniki, katerim on odreja sposobnost in — značajnost.

Če vse pomislimo, se nam vzbujajo čudne in uporne misli. Pošten človek se mora zgražati nad grdobijo, in smilijo se mu neštene žrtve, ki so jih morali utrpeti naši tovariši.

In vendar: kdo bi prvi pobral kamen, da bi ga vrgel v one, s katerimi se javnost s tako naslodo bavi? Prav gotovo ne mislimo braniti malopridnikov in nepoštenjakov; še ne mislimo ne na to, da bi skušali koga priti. Saj nimamo za to nobenega povoda. A oseba, ki so si umazale roke in srce, se kljub vsemu ne izplača toliko dotikati, kolikor je treba ožigosati zistem, ki onemogoča krivico in pospešuje — korupcijo.

Višji uradniki pri generalnem ravnateljstvu južne železnice so mogli in morejo še terorizirati splošno uradništvo pri tej upravi samo vsled tega, ker je usoda posamičnikov največkrat odvisna od dobre ali slabe volje imenovanih močnikov. Samo majhna zamera, pa dobiš tako kvalifikacijo, da ti uniči karijero za vselej. Kvalifikacijski zistem, koruptna protekcija raznih stricov in tet, denuncijanstvo in neznačajnost — to so najhujši nasprotniki uradništva, to je bič, s katerim nas tepejo.

In ravno ta bič nam je žvižgal nad glavami, ko so visoki gospodje med nami agitirali za bogatega žida Becka. Da bi se upal kdo resno upreti, na to še misliti ni bilo, ker je vedel vsakdo, da ima visoki agitator človeka in njegovo ekzistenco popolnoma v rokah.

Premišljevali smo o značajih, čudili smo se in smo — molčali.

No, zdaj je vendar zasmrde. Javni listi so odkrili to umazanost. Prav je to, njihova naloga je to. Vendar nam pa način, kakor so opravili to stvar, ni ugajal. Kdor je to čital, je bil nezadovoljen. S samo suhoparno ovadbo ni pomagano mnogo, treba bi bilo napeti druge strune. Pa le počakajmo še malo! Morda je ta afera samo mal preludij — še hujšega piskanja, ki spravi pokonci tudi tiste kroge, katerim bo to prav neprijetno. Z Dunaja smo dobili gorostasne vesti, ki govorijo prav grdo — kvalifikacijo višjih in prav visokih činilcev naše uprave. Morda bomo prav kmalu slišali o novih odkritjih najgrše korupcije. In potem bo obračun!

Ljudsko štetje.

Ne narodnost, ampak „občevalni jezik“.

Zadnja številka državnega zakonika ima naredbo ministerstva notranjih stvari od 20. avgusta t. l. glede izvedbe ljudskega štetja.

Po tej naredbi ostane tudi pri letošnjem ljudskem štetju rubrika „občevalni jezik“.

Kljubu temu, da je poslanska zbornica v seji dne 22. junija t. l. vsprejela resolucijo, zahtevajočo, da se ima pri letošnjem ljudskem štetju vpoštevati tudi narodnost, se vlada vendar ni ozirala na omenjeni sklep zbornice, marveč je odredila, da se ima ljudsko štetje vršiti edino-le na podlagi občevalnega jezika.

Vlada utemeljuje obširno ta ukrep, a bila bi si utemeljevanje lahko prihranila, da namen tega „občevalnega jezika“ ni drugi, nego prikrajšati nas Slovence, oziroma Maloruse v Galiciji. Sicer pa naj nas Slovence še tako potajujejo na papirju, iz sveta nas kljub temu vendar ne spravijo.

Dnevne novice.

Prestolonaslednik v Sarajevu. — Nedavno temu so poročali nekateri listi, da da pojde prestolonaslednik v jeseni v Bosno. Sedaj pa se javlja iz Sarajeva, da se tam ne zna nič o tem.

Gustav Moynier. V Ženevi je umrl predsednik mednarodnega odbora rdečega križa, Gustav Moynier. — Moynier se je rodil v Ženevi dne 21. septembra 1836.

Cehovinova stoletnica. Jutri dne 26. t. m. bo sto let, kar se je v Gorenji Branici rodil slavn slovenski rojak Andrej Cehovin, ki se je v vojskah leta 1848. in 1849. povselp po svoji izredni hrabrosti od vojaka prostaka do topničarskega stotnika in barona. Kakor znano, so pred leti postavili Cehovinu spomenik pred njegovo rojstno hišo v Gor. Branici.

Aretirana špijona. V Černovicah sta se nahajala že nekaj časa dva Rusa, ki sta se izdajala eden za gimnazijskega ravnatelja, drugi za muzejskega slugo. Njiju vedenje se je zazdelo policiji sumljivo, ki je izvršila preiskavo na stanovanju obeh.

Pri tej preiskavi se je baje izkazalo, da sta bila oba Rusa špijona, ki sta opravljala ovaduško službo na račun Rusije.

Sploh se v zadnjem času aretacije špijonov na rusko-avstrijski meji ponavljajo tako pogostoma, kakor da bi bili na predvečer vojne.

Ni ga skoro dneva, da ne bi se javljalo, da je bil v Avstriji aretiran kak ruski, ali v Rusiji kak avstrijski špijon.

Poneverjenje pri ruski železnici. Z mahinacijami s ponarejenimi voznimi listi je trpela uprava sibirskje železnice ogromno škodo.

Več višjih uradnikov je bilo takoj odpuščenih, aretiranih in izročenih sodniji. Pri reviziji se je izkazalo, da iznaša škoda 23 milijonov rubljev.

Nikolaj II. v ruski Poljski. „Hamburger Nachrichten“ poročajo, da se car iz grada Friedberg na Hesenskem poda v Spalo v ruski Poljski, kjer ostane nekoliko dni. V spalskem gradu delajo že priprave.

Ruski pravosodni minister odstopi. Iz Petrograda: V dobro obveščenih krogih govori, da v kratkem odstopi pravosodni minister Ščeglovitov. Njegov namestnik bo baje bivši finski guverner Dietrich.

Na Portugalskem se pripravlja revolucija. V Lisboni je proglašeno obsedno stanje. Čete so vedno v pripravi, enako morarica.

Vlada priznava, da se je razvila nevarna zarota, a ne daja sicer nikakih pojasnil.

Turčija v trozvezi? Londonski listi javljajo iz Carigrada, da je približanje Turčije k trozvezi dovršen čin.

Obstoje baje dalekosežni dogovori, ki pa puščajo Turčiji popolnoma svobodno roko. Nemčija in Avstrija da sta — tako javlja „Daily Chronicle“ — že eno leto snubili Turčijo in sedaj tudi dosegli svoj namen. Konečni cilji nove zveze imajo naperjeno ost proti Rusiji.

Aneksija Koreje. Kakor smo že poročali, je Japonska oficijelno anektirala Korejo. S to aneksijo se je Japonska povečala za polovico, kar se tiče ozemlja, dosedaj je imela 417.000, Koreja pa 218.200 štiri-jaških kilometrov. Prebivalcev je imela Japonska 53 mil., ako se doda — še 10 milijonov Korejcev, šteje sedaj 63 mil. duš.

Kritični položaj v Lizboni. Londonski „Daily Mail“ poroča iz Lizbone: Kraljica vdova zapusti deželo v četrtek. V Lizboni se vrše vsak dan napadi na policijo in vojaške straže. Položaj je zelo resen. — Kralj ni že tri mesece izšel iz svoje palače. V nedeljo zvečer je hotelo okoli tisoč obo-roženih ljudi nižjih slojev iz parka Estrella napasti kraljevo palačo. V naglici pozvani vojaki so odbili napad; osem oseb je bilo težko ranjenih, nad sto pa aretiranih.

Nove črnogorske uniforme. Iz Cetinja poročajo: Te dni je dobila vsa črnogorska armada novo uniformo, ki je po obliki docela slična ruski. Barve je sive.

Domače vesti.

Gg. odbornike in odbornikov namestnike „Polit. društ. Edinost“ vabim uljudno na odborovo sejo za jutri, 3. uri pop., v prostore Slov. Čitalnice v Narodnem Domu.

„Piccolo“ in javni interesi. Znano je, da poroča „Piccolo“ na dolgo in široko, če se kje skregata dve babnici. Če boli kakega njegovega pristaša treh, je prav gotovo, da bo drugi dan to v „Piccolo“.

No, „Piccolo“ zna tudi molčati, kadar bi to „štimalo“ njegovemu gospodarju

Mayerju. Tako je storil tudi z obsodbo mlekarne „Trifolium“, o kateri smo poročali včeraj v „Edinosti“.

Ne smemo pozabiti, da ima Trifolium raztrosne svoje mlekarne po celem mestu in da zalaga ta, takozvana „higijenična“ mlekarne skoro polovico mesta z mlekom. Umeje se torej, da ima javnost največji interes na tem, da dozna za to obsodbo, da tržaška javnost dozna, da meša Trifolium mleko, da prodaja mleko v zarjavelih posodah in sploh mleko, ki niti najmanj ne odgovarja higijeničnim predpisom. In o tej stvari, ki je tako velikega pomena za javno zdravstvo našega mesta, ne poroča „Piccolo“ niti besedice.

Dolžnost je zato vseh poštenih ljudi, da poskrbe, da se to kljub temu dozna po celem mestu. Pozivljamo zato naše ljudi, naj povedo to našim sodeželanom italijanske narodnosti. Če kaj, tedaj mora ta služaj odpreti Italijanom oči: od koga so se in se še pustijo farbat.

C. kr. poštnemu kontrolorju Ivanu Bonetta je podeljeno mesto poštnega pod-ravnatelja pri c. kr. poštnem in brzojavnem uradu Trst 1.

Natečaj za učitelje. Družba sv. Cirila in Metoda za Istru otvarja v Miljskih hribih enorazredno šolo s slovenskim učnim jezikom.

Učitelji, ki bi hoteli kompetirati za to mesto, naj izvolijo nasloviti svoje prošnje na: „Ravnateljstvo družbe sv. Cirila in Metoda za Istru“ v Opatiji najdalje do 1. septembra t. l.

Prošnjam treba priložiti spričevalo zrelosti in vsposobnosti ter spričevalo o dobrem vedenju.

Dohodki: letna plača K 1200 (s samim izpitom zrelosti K 960), stanovanje v naravi in K 180 v ime doplačila za vodstvo.

Opatija, 22. avgusta 1910.

Ravnateljstvo družbe sv. Cirila in Metoda za Istru.

Nova uredba pri Južni železnici. — Od 1. avgusta naprej so pooblaščenec postaje na vseh avstrijskih progah Južne železnice, da same odločajo v izvenrednih spornih stvareh glede poškodb prevoznega blaga in živali, ako poškodbe ne znašajo več nego 10 K. Priporoča se torej občinstvu, da vložiti takšne reklamacije neposredno pri dotičnih postajah.

Zdravstveno stanje v Trstu 1. 1909. Mestni fizikat je izdal po mestnem protofiziku dr. Constantiniju jako skrbno sestavljeno statistično poročilo o zdravstvenem stanju v Trstu 1. 1909. Iz tega poročila posnemamo:

V našem mestu je bilo rojenih leta 1909 7079 otrok (3644 moških in 3435 ženskih), kar odgovarja 32.90 na 1000 prebivalcev. To število je večje, nego v katerem si bilo drugem večjem mestu v Avstriji, izvzemši Inomosta, kjer prihaja 41.6 rojstev na 1000 prebivalcev. Porok je bilo leta 1909 1773. — Število mrtvorojenih je bilo 499: 236 mrtvorojenih in 263 splavov — in sicer 288 moških in 211 ženk, kar odgovarja 2.32 na 1000 prebivalcev in 6.58 na 100 rojstev.

Med 7097 živorojenimi je bilo 5866 zakonskih in 1213 (17.17.13 odstot.) nezakonskih otrok.

Iz poročila je razvidno, da se zdravstveno stanje v našem mestu stalno boljša. Sicer se pa morda še povrtno k tem zanimivim statističnim podatkom.

Primorske dijakinje in dijaki! Vabimo vas, da se v velikem številu udeležite abiturijentskega sestanka narodno-radikalnega dijaštva, ki se bo vršil 26. in 27. t. m. v Trstu (v Narodnem domu).

Pokažite s svojo udeležbo, da je primorsko dijaštvo narodno in napredno in da ob sinji Adriji ni prostora za protinarodni in nedemokratski politični klerikalizem!

Pripravljalni odbor.

Iz okrajne bolniške blagajne. Križmanšič Matej, zidar iz Bazovice, star 56 let, je prišel v naše uradništvo, ter je tožil, da ga boli križ, ki si ga je pretegnil pri delu, a ga zdravnik okrajne bolniške blagajne nečejo prizvati za bolnega, da-si ne more delati.

Zdi se nam, da tako postopanje s starčkom ne odgovarja ni malo socialističnim idejam, posebno pa ne — humaniteti.

Svoji k svojim! Pišejo nam: To geslo bi moralo imeti vsi Slovenci vedno v spominu. Žalibog pa je še mnogo naših rojakov, ki raje podpirajo take ljudi, ki zmerjajo naše ljudi s ščavi in ki so najhujši sovražniki Slovencev.

Takov mož je neki Luigi Jordan, ki je imel prodajalnico v ulici Ugo Foscolo, a je odprl sedaj filijalko še bolj sredi Slovencev: v ulici Commerciale.

Ta mož torej kaj rad zmerja Slovence s ščavi, ali njihove denarce jemlje rad in nič nima proti temu, če mu Slovenci delajo gnečo v njegovi prodajalni.... Slovenci pa naj ne vtikajo mirno v žep ščavov za svoj pošten denar!

Na c. kr. moškem učiteljišču v Gorici bo vpisovanje za šolsko leto 1910/11 — radi vročinskih počitnic, dovoljenih za

čas od dne 9. pa do vstetega 17. septembra t. l. — še le v ponedeljek, dne 19. septembra t. l., od 9—12 dopoldne in od 3—6 popoldne.

Do tega dne imajo prinesiti ali po pošti poslati zadnje šolsko izpričevalo vsi dose-danji gojenci tega zavoda, kateri ga mislijo posežati še v prihodnjem šolskem letu.

Od dne 20. pa do vstetega 23. septembra t. l. bodo pismeni in ustni sprejemni, ponavljalni in naknadni izpiti.

V soboto, dne 24. septembra t. l. pa se prične novo šolsko leto z otvoritveno službo božjo.

Obletnica razvija društvene zastave pevskega društva „Velesila“ v Škedenju se bo vršila s sodelovanjem podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v nedeljo dne 28. avgusta 1910.

Veselica, oziroma koncert se bo vršil na vrtu gostilne gospoda Ivana Sancin (Kotalj) v Škedenju.

Program koncerta bode: petje, godba, šaljiva pošta, srečolov in tehtnica.

Po koncertu bo ples na plešišču. Ples bo trajal do 3. ure zjutraj.

Vstopnina na koncert 30 stot. Vstopnina k plesu 1 K za osebo. — Začetek koncerta ob 5. uri pop.

Pričakuje se mnogoštevilne udeležbe od bratskih društev in od strani slovenskega občinstva, se bo gotovo naslajalo na lepih, krasnih, novih moških zborih, da s tem pomorejo „Velesili“ in podružnici do sredstev za nadaljno delovanje.

V slučaju neugodnega vremena se koncert prenese na prihodnjo nedeljo dne 4. septembra 1910.

Torej v nedeljo vsi v Škedenj, ker zabave bo dovolj!

Za dan 4. septembra so se razposlali sledeči letaki:

SLOVENC! SLOVANI!

V nedeljo, dne 4. septembra priredi Narodna Radniška Organizacija v Puli izlet v Trst.

Naša sveta dolžnost je, da sprejmemo svoje hrvatske brate iz kršne Istre čim naj-dostojnejše, čim najslavesnejše. Zato vas vabimo, da se v čim največjem številu udeležite slavnostnega sprejema bratov Hrvatov, ki se vrši v nedeljo, dne 4. septembra, okrog 10. ure in pol dopoldne na pomolu Giuseppina, ravno tako tudi velike veselice, ki se vrši popoldne v Rojanu, kamor odidejo izletniki in drugo narodno občinstvo ob 3. uri in pol popoldne izpred Narodnega doma. Vstopnina k veselici 40 stot.

Pridite čim mnogoštevilnejši, pridite vsi, da bo manifestacija naše bratske ljubezni tem sijajnejša, da bo naš skupni nastop tem veličastnejši, tem trajnejši!

Dne 4. septembra: Naprej, zastava Slave! Odbor NDO.

Odmev z nedeljske slavnosti v Devinu. Iz Barkovelj: „Edinost“ je že jako lepo opisala našo vožnjo s parnikom v Devin, kakor tudi tamošnjo krasno vspejo slavnost. Ker se je pa poročevalec „Edinosti“ menda vračal v Trst po železnici in ni bil deležen slasti, ki nam jih je nudila vožnja v krasni poletni noči po morju, dovolite nam, da spregovorimo mi par besed. Bilo je zares divno. Noč krasna; mesec je sipal svojo srebrno blede luč po morsk gladini; objemal te je balzamičen večerni hlad. V tem miljeju so duše — polne najlepših utisov s krasne slavnosti — vskipevale v rodoljubnem navdušenju in v naslajanju na tej naravni krasoti, ki jo nudi naše lepo morje v tihi mirni poletni noči. Veselo je donela pesem iz stoterih grl ob sviranju naše godbe. Radostna lica so odsevala v bengalskih lučih, s katerimi je bila razsvetljena vsa ladija.

Največe in najradostnejše presenečenje pa smo doživeli, ko se je ladija blizala barkovljanskemu obrežju. Pričakovalo nas je kljub pozni uri na stotine Barkovljanov; ki so nam z obale burno vsklikali v pozdrav, kakor da so hoteli manifestirati: tudi mi smo bili v duhu z vami in smo deležni vašega krasnega vspeha in bratskega vsprejema, ki so vam ga priredili bratje v Devinu!!

In ko smo stopili na kopno, je bilo pozdravljanje najprisrčnejše in v srčni radosti je vsakdo spremljal svojce na svoj dom.

Bila je to vsekako ena najlepših prireditvev, kolikor jih ima naša „Adrija“ v svoji kroniki. Mi jej častitamo na tem najiskrenejše. Ali dobila je tudi lepo plačilo: dokaz, koliko simpatij uživa med domačini! V teh simpatijah je jamstvo za nje bodoče uspešno delovanje. — Živele naše narodne Barkovlje!

Podružnica družbe CMD za Barkovlje naznanja, da bo v nedeljo dne 28. avg. 1. redni občni zbor in sicer v dvorani „Nar. Doma“.

Začetek ob 10. uri zjutraj. Naproseni so Barkovljani očetje in matere, da se polnoštevilno udeležijo tega občnega zbora, da v kratkem pričnemo s poukom nedolžnih naših otročičev.

Velikanski izbor preprog, zavese in Križmančič & Breščak Trst, ulica Nuova št. 37

Prošnja. V prihodnjih dneh pride v naše mesto okoli 100 slovenskih narodno-radikalnih abiturientov na shod, ki ga priredijo tukaj, kakor je bilo v „Edinosti“ že večkrat javljeno. Slov. akad. fer. društvo „Balkan“ se obrača tem potom do slavnega občinstva tržaškega s prošnjo, da odstopi gostom kako stanovanje ali posteljo. V svrhu pokritja prireditvenih stroškov se vsprejmejo tudi event. denarni prispevki. Vsa tozadevna naznanila naj se oglašijo na pismeno na slov. akad. fer. društvo „Balkan“ v Slov. Čitalnici (Narodni dom), ali pa ustmeno pri g. ej Bičkovi, vratarici „Narod. doma“.

Damski odbor primorskega tržaškega paviljona na Ciril-Methodovi slavnosti v Ljubljani podaja ta-le račun:

Dohodek:
Nabralo se je K 1132-24
poslali naravnost vodstvu:
Katarina Lavrenčič K 5-
Podružnica Nabrežina 19-60
Bazovica 63-
Koziva 20-
Vino, jestvine 870-87
Kolo sreče 406-54
Školjke, cvetice, sladšice 491-98

Skupaj K 3009-23
Trošek:
Jestvine, pijača, buteljke, preva-
žanje itd. K 1176-72
Izročile vodstvu 1800-
ostanek 32-51

Skupaj K 3009-22
Vodstvo je torej prejelo od nas čistega K 1832-51; ostalo je nekaj za „Božičnico“, 132 slikanih školjk in zlata ura, ki ni prišla na „kolo sreče“ radi onega nedobrodošlega dežja.

Za damski odbor:
Milka Munkoč, Karla Ponikvar,
Maša Grom.

Poroke, rojstva in umrljivost. Od 14. do 20. avgusta se je v tržaški občini poročilo 42 parov; rodilo se je 145 otrok, to je, 73 moških in 72 žensk; od teh 28 nezakonskih. Umrlo je 80 oseb, in sicer 45 moških in 35 žensk; od teh 23 izpod 1 leta.

Prodaja ostrig prepovedana. Magistrat je z ozirom na pretečo nevarnost kolere do daljnjega odredbe prepovedal prodajati ostrige. — Prestopki se bodo kaznovali z denarnimi globami do 100 K in zaplenbo blaga.

STRAHOVI V ŠKORKLJI.

G. Ivan Turk, posestnik v Škorklji, lastnik hiš št. 668, 669, 670 in 671 nas prosi, da vzamemo na znanje, da se na njegovem delu posestva nič ne čuje in da sploh nič ne straši.

Pa tudi sicer se je sedaj že izkazalo, kaj in kako je s temi strahovi v Škorklji, o katerih smo poročali včeraj. Nekdo je namreč minuli ponedeljek zvečer zaslišal dva pobalina, ki sta igrala vlogi — strahov. Eden obeh pobalinov se je smejal na vse grlo, dočim je drugi pihal z mehom za zvepljanje.

Vendar pa ljudje še niso prepričani, da je to edini vzrok zdihovalja, ki se čuje tam. Dotični fant priznava sam, da je v ponedeljek zvečer strašil ljudi z mehom, a samo v ponedeljek zvečer. Za druge večere da ne zna nič.

Nam se pa zdi, da sedaj ne bo več čuti strahov in da bo prenehalo tudi daljno zdihovalje.

Tržaška mala kronika.

Nepošten natak. Fran Kupart, bivši natak v restavraciji „Schwarzer Bock“ v Badenu pri Dunaju se je sinoči predstavil na policiji in izjavil, da mu je pred par dnevi prvi natak v omenjeni restavraciji imenom Sporn izročil bankovec za 100 K, naj ga gre menjat. On (Kupart) pa je mesto tega, pobegnil z bankovcem v Trst. Nepoštenega natakara so poslali v ulico Tigor.

Umrli je v minoli noči v mestni bolnišnici mizar Ivan Žigon, stanujoč v ulici S. Giusto št. 29, o katerem smo poročali včeraj, da je v pijanosti padel v omenjeni ulici, se pobil po glavi in si pretresel možgane.

Loterijske številke, izžrebane dne 24. avgusta:
Brno 34 79 28 24 45
Inomost 4 46 19 40 87

Koledar in vreme. — Danes: Ludovik kralj. — Jutri: Zefirin pap.

Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 23° Cels. — Vreme včeraj: jasno, veter. Vremenska napoved za Primorsko: Semtertje oblačno. Hladni vetrovi. Vroče. V začetku še lepo, potem popolnoma motno.

Vesti iz Goriško.

x Tečaj za knjigoveze se je otvoril v ponedeljek. Poučeval bo, kakor lani, tudi letos, strokovni učitelj Vrtečka.

x Iz Krmina poročajo, da je neverjetno poskočila cena vinu, odkar je postalo skoro gotovo, da bo letošnja vinska letina mnogo slabša od lanske. Cena vinu je v Brdih ponekod po 42 do 48 kron hl.

x Trg sv. Jerneja je privabil v Gorico nekaj okoličanov, vendar pa ni letošnji trg niti senca nekdanjih trgov tega dne.

x Pasji dnevi, ki so trajali štirinajst dni, so menda pri kraju. V torek je bilo

precej dežja, ki je ohladil ozračje tako, da smemo po pravici upati na lepe hladne dni poznega poletja, ki so tem krasnejši, čim bolj se bližamo jesenskem času.

Iz Devina. — Predsedništvo pevskega društva „Ladija“ iz Devina uljudno prosi vse one gospode, ki so slikali minolo nedeljo razvite zastave, naj bi mu blagovolili doposlati po dva proizvoda, za kar jim bo jako hvaležno.

Iz Sv. Križa na Vipavskem. — Eno najstarejših bralnih društev v lepi Vipavski dolini je ono v Sv. Križu. Njegov ustanovitelj je bil pravzaprav nepozabni dr. Lavrič, takratni odvetnik v Ajdovščini. Po njegovi inicijativi so ustanovili Čitalnico v Sv. Križu l. 1868. Zaspala je že drugo leto po smrti prvega predsednika, župnika L. Sušnika. Še-le 1885 je na novo oživela pod imenom „Bralno društvo“, ki je letos obhajalo svojo 25-letnico. Hotela je obhajati slavnost na poseben način, a žal, da so naravni elementi hoteli uničiti dolgotrajni trud.

Dne 23. julija, na predvečer slavnosti, so umetni ognji naznanjali lepo slavnost. Po noči, proti jutru dne 24. julija, pa je nagloma nastopila huda nevihta, ki je z nenavadno debelo točo pobila ne le občino Sv. Križ, ampak več ali manj vse sosednje občine. Naravno, da je pokvarila tudi skrbno in z velikim trudom pripravljeno slavnost.

Nastopiti so imela vsa bližnja pevska društva, kakor „Sivigrad“ iz Rihemberka, iz Vel. Žablj. „Školj“ iz Šmarj in domači pevski zbor, ki so sicer nastopili kljubovaje naravnim močem. Nekaj posebnega pa je imela biti Eng. Gangla štiridejanska rodbinska drama „Sin“, ki se je imela vpriporiti s pomočjo igralca slov. tržaškega gledališča, g. V. Bratine, ki biva tukaj na počitnicah.

Ta spretni igralec si je izbral izmed domačih moči dramatični odsek, ki mu je z nenavadno požrtvovalnostjo vzbudil potrebnih sil, da je zamogel biti ponosen na vpriporitev.

Ker je nevihta 24. julija razdejala krasni oder — lepo delo g. V. Bratine —, ni se mogla igra vpriporiti, dasiravno se je bilo zbralo veliko občinstva. Igra se je ponovila po 14 dneh vključno zopetnemu slabemu vremenu — dežju.

Splošna sodba je bila v čast igralcem, a posebej g. V. Bratine, ki je pokazal, da se tudi na deželi da vpriporiti kaj posebnega.

Drama „Sin“ se je ponovila v soboto potem v Ajdovščini. Vpriporitev so splošno pohvalili, a žal, da je bila udeležba kaj pičila. Inteligenca, posebno uradništvo, se je odzvalo polnoštevilno; drugega občinstva je bilo malo. Radi tega je bil tudi gromni vspeh kaj pičel. — Trikratna smola!

G. V. Bratina in njegovi učenci ter učenke pa naj se tolažijo z zavestjo, da so storili, kar je bilo možno; proti naravnim močem pa ni bilo možno vspeti. Živimo v upanju, da nam bo prihodnje leto nebo mileje, ako nas g. Bratina zopet obišče na

Poslano*)

Podpisani opozarja svoje cenjene odjemalce, da se je trgovina in delavnica iz bambusa, indijskih pletenin, ki obstoja že 20 let v via Nuova presešla v via San Lazzaro 22, in uljudno prosi, da se o priliki morebitnih naročil blagovolé začasno obrniti na delavnico v via Torre bianca dokler ni nova trgovina popolnoma urejena.

Udani ENRICO PREUER.

*) Za članke pod tem naslovom uredništvo odgovarja le toliko, kolikor mu zakon vелеva.

Potujete ???

Dovolite en nasvet: Poglejte si pred odhodom na novo dopseto izbiro ženskih torbic, novčark in vsak. kovčegov v domači trgovini

Ivana Rucker, ul. Nuova 29

Za ženske! Klobočnice! za moške

Kamnoseški mojster

z državno skušnjo, trezen, pošten človek, išče se kot samostojen poslovodja večjega kamnoseškega podjetja. Omenjeni mora biti popolnoma vešč v vseh cerkvenih in umetniških kamnoseških delih. Znanje slovenskega jezika se zahteva. — Samo že izkušene prve moči imajo prednost. Vstop takoj, ali po dogovoru. — Ponudbe naj se pošiljajo na: „Prvo južnoštajersko kamnoseško industrijsko družbo v Celju“.

R. Gasperini, Trst

Telefon št. 1974. SPEDITER Via Economo št. 10

Prevozno podjetje

c. kr. avstrijskih drž. železnice

Sprejme razcarinjaje kakoršnegasibodi blaga iz mitnic, dostavljanje na dom.

POŠILJATVE, POTEGA KOVČEGOV. NAJDOGOVORNEJŠE CENE.

Zastopstvo trdke „CEMENT“

Tovarna cementa „PORTLAND“ v Spljetu.
PRODAJA NA DROBNO CENE BREZ KONKURENCE.

Svarilo!

Prosimo spoštovana gospodinja, ne zahtevajte pri nakupu kar na kratko zavitek ali zabojček „cikorije“, temveč določeno znamko:

„Franck“

da imate zagotovilo za vedno jednako in najboljšo kakovost. — Pazite pri tem na te varstvene znamke in podpis, kajti naše zamotanje se v enakih barvah, papirju in z podobnim natisom ponareja.

Henrich Franck & Söhne

Varst. znamka. Varst. znamka. Varst. znamka.

el. Kew. X 4457, S. 7. ILW W.

MIRODILNICA Gius. Macorin, Trst

Piazza Carlo Goldoni 6.

Zaloga barv, povlakov, olja, čopičev

Prah za skisano vino.

Specijaliteti: prašek za odebeljenje živali; fluid za okrepčanje.

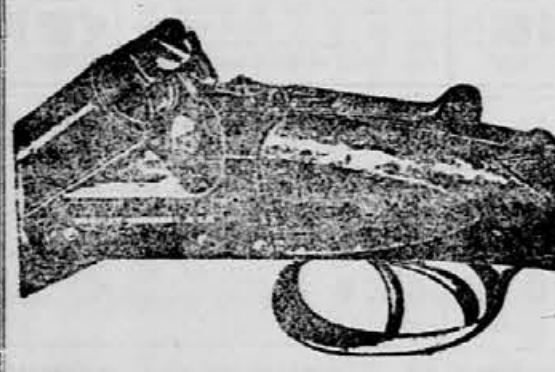
Žrebanje se vrši neprekinjeno dne 8. oktobra 1910 ob 8. zveč.

loterije podp. društva c. k. policijskih uradnikov

Srečka stane 1 K in njih udov in sirot Srečka stane 1 K

I. glavni dobitnik 30.000 kron

Dunaj, Schottenring 11 (policijska direkcija) Srečke je dobiti v vseh menjalnicah, loterijah in trafikah.

Lastna delavnica.

Angelini & Benardon

TRST, ulica San Nicolò 13

Uvoz in izvoz

orožja in streliva

Na željo se pošljejo centki zastoj in poštnine prosto.

Velike nove prodajalnice pohištva in tapetarij

:: Paolo Gastwirth ::

TRST, ul. Stadlon št. 6 - Telefon 22-85 (hiša gledališča Fenice)

Dva oddelka: Fino pohištvo — Navadno pohištvo. Cene zmerno.

Bogata izbira izbira popolnih sob od 300 do 4000 kron. Jedilne sobe. Sprejemne in kafilne dvorane v najnovejšem slogu. — SPECIJALITETA: Železno in medeno pohištvo

Bogata izbira vsakovrstnih stolic. — Popolne opreme in posamezni deli.

Na Opčinah!

Prodaja vsakovrstne mrtvaške predmete: krste, vence, voščene sveče itd. itd.

Ima zastopstvo Novega Pogrebnege Podjetja iz Trsta, Corso 49 Sprejema naročila pogrebcev itd. itd.

JOSIP MRZEK, Opčine št. 170.

počitnicah, ki niso bile počitnice, ampak čas dela in truda na umetniškem polju.

Pripravnica v Tolminu. Vsled odloka c. kr. namestništva bo vpisovanje na c. kr. pripravnički za učiteljske v Tolminu še le dne 17. septembra t. l.

Bralno društvo „Narodni dom“ v Škrbinu priredi dne 18. septembra veselico s plesom.

Povabilo je več bližnjih bratskih društev na sodelovanje. Bratska društva so bila naprosena, da izvolijo točko vsaj do 20. t. m. naznanijo, da se pravočasno sestavi in objavi vsopred. Prosimo torej še enkrat vsa povabljenstva, ki nam še niso sporočila izbranih točk, naj to store takoj, a najkasneje do 28. t. m.

Ob tej priliki opozarjamo tudi „Sokola“, ki je bil tudi povabljen. Sicer pa se „Sokolu“ o tem in drugem še pravočasno sporoči.

Vesti iz Istre.

Iz Drage. — Dopis v „Edinosti“ od minolega torka iz Drage je treba popraviti v toliko, da je bila bombardirana s kameni hiša Antona Dariža in ne Kariža.

Iz Buzeta dne 19. avgusta: Osemdesetletnica našega cesarja smo slavili pri nas na način, ki bo zlatimi črkami zapisan v zgodovini našega naroda na Buzeščini. Tega dne smo namreč položili in blagoslovili temeljni kamen novi šolski zgradbi v bližini „Narodnega doma“ pod Buzetom. Na tej redki svečanosti je sodelovala naša sokolska godba, ki je svirala cesarsko pesem, narodne pesmi in vesele koračnice.

Blagoslovljenje je izvršil naš vredni župnik g. Matko Kurelić v navzočnosti celokupnega občinskega zastopstva z županom Petrom Raspoličem na čelu, deželni poslancev Frana Flegota in Ivana Sancina, velikega števila šolske dece in lepega števila naroda.

Pomen tega dneva sta raztolmačila z lepimi govori prisotnemu narodu gg. Fran Flego in nadučitelj Vinko Sepić. Potem je položeno v temeljni kamen spominsko pismo in nekoliko denarja, a na to se je vršila občinska seja, sklicana nalašč za ta dan. Občinsko zastopstvo je sklenilo in odposlalo brzojavno čestitko vladarju. Po seji je sledil skupni banket, na katerem so bili zastopani vsi stanovi. Izgovorjenih je bilo bilo raznih zdravij in družab se je razšla še le okolo polnoči. Ves čas banketa je svirala naša godba.

Naj omenim nekaj o šoli sami oziroma na mestne Italijane v Buzetu.

Pred 20 leti, ko se je osnovala šola v Buzetu, so kričali naši Italijani: „*Fora colla scuola! Fora i croati! Abasso i scavi!*“ A ko je občinsko zastopstvo sklenilo pred 2 leti, da se ima hrvatska šola prenesti izven mesta, zastavili so Italijani zopet vse svoje poštene in nepoštenne sile, da bi to preprečili in bržkone bi bili tedaj najraje kričali: *Evviva la scuola croata! Drento la volemo!* — Pa da niso smešni ti naši fanatični sosedje: najprej nas gonijo ven, a ko res hočemo oditi, nas ne puščajo! Ali treba vedeti, v katerem grmu leži zajec! V mestu je nastala borba za vsakdanji kruh! A oni vedo dobro, koliko jim bo škodovala naša hrvatska šola izven mesta, ker je naša deca tekom let potrošila v mestu tisoče in tisoče kron; odsedaj pa ne bo več tega.

Mi in naša deca veselo pozdravljamo temelj nove šolske zgradbe. Naši otroci bodo veseleje zahajali v novo šolo, ker jim ne bo treba več tja gori v mesto, kjer so bili dan na dan napadeni od buzetske mularije. Okolo „Narodnega doma“ vstaja hiša za hišo, kakor gljive. To je že „Novi Buzet“, kjer bo ognjišče naših sestankov in dogovorov za napredek in prosveto našega ljudstva na Buzeščini.

Stari Buzet gleda zolčem in jezo na novi Buzet in ni daleč čas, ko se bo govorilo: Stari Buzet je bil — ni ga več!

Razpis natečaja. V c. kr. koperski moški kaznilnici je razpisano mesto čuvaja.

Tržaška gledališča.

MINERVA. Danes ob navadni uri zvečer se ponovi Bizetova opera „*Carmentis*“.

Razne vesti.

Četrti mednarodni kongres za filozofijo se bo vršil o Božiču leta 1911. v Bolonji pod protektoratom italijanskega kralja.

Francoska zračna armada. Francoski minister vojne mornarice se je izrazil proti nekemu časnikarju, da bo francosko zračno brodovje največje na svetu. Vse polno letalnih strojev se nakupi. V Le Mourillonu zgradijo sedaj veliko vežbališče za zrakovplove.

Zadužil se v moki. V parnem mlinu v Dulibi (okraj Stryj v Galiciji) je mlinarski vajenec Nikolaj Wasylecko padel v shrambo moke. Preden so ga mogli izvléči, ga je že zasula moka in se je zadušil. — Uvedli so preiskavo.

Zastrupili se z gobami. Iz Stanislava poročajo, da je v Prešovi, neki vasi zborovskega okraja v Galiciji obolela rodbina kmeta Rupcaka, ker so zavžili strupene gobe. Kmetica in dva otroka sta umrla še istega dne, dočim je Rupcak umrl čez par dni.

Iznajditelj saharina umrl. V kopalnici Nassau je te dni v starosti 59 let umrl iznajditelj saharina, dr. Fahlberg. — Fahlberg je s svojo iznajdbo postal milijonar. Saharin je iznašel leta 1879, od leta 1886 naprej se ga izdeluje na debelo.

II. izkaz prispevkov za spomenik velikima skladateljema in rodoljuboma bratoma dru. Benjaminu in dru. Gustavu Ipavic. Darovali so nadalje sledeča gospoda:

Karol Kveder Št. Jurij K 3, Malči Nendi-nova nabrala od Zalčanov K 870, Emilija Jelovšek Šentjurij K 4, Amalija Sket Šentjurij K 2, Albina Böhm Šentjurij K 2, Šentjurski pevski zbor prebitek Ipavičevega koncerta v Šentjurju o. j. ž. K 70-89, dr. Juro Hrašovec Celje K 10, Juro Detiček c. k. notar Celje K 20, dr. Jurtela, odvjetnik Ptuj K 25, Marica Novak, poštarica Šmihel nad Pliberkom K 3, Ignac Šijanec nadučitelj v Gornjemgradu K 2, dr. Benjamin Ipavic, zdravnik v Ljubljani K 50, Jetica Skrlac za slovensko pevsko društvo v Ljutomeru K 10, Šentjurski pevski zbor prebitek Ipavičevega koncerta v Smarju p. Jelšah K 16-91, posojilnica Šmarje pri Jelšah K 50, Rudolf Stermecki Celje K 2, I. Zdošek, naduč. v. p. K 5, A. Jurca in sinovi Ptuj K 10, Robert Diehl Celje K 5, cenjena obitelj Sket Dramlje K 25, Josip Sernec Celje K 20, Anton Kolarič profesor Ptuj K 4, Michael Levstik Celje K 2, Josip Schmarsuzer nadzornik v Mariboru K 2, dr. Ludovik Filipič Celje K 20, H. Schreiner ravnatelj učiteljskega v Mariboru K 5, I. izkaz K 530, skupaj torej 907-50.

Vsem p. n. darovalcem izrekamo javno zahvalo. Prosimo pa vnovič, naj člana pevska in druga društva prirejajo koncerte in veselice, a rodoljubi in prijatelji mile slovenske pesmi naj zbirajo prispevke. Vsak najmanjši dar posamičnika nam povzdigne ponos na tem našem delu. Sleherni Slovence naj si šteje v dolžnost in poros, da bo njegovo ime uvrščeno v imeniku prispevalcev za spomenik našima prezaslužnima skladateljema!

Pripravljalni odbor je tudi založil prav krasne razglednice s slikama bratov dra. Benjamina in dra. Gustava Ipavic. Razglednice se naročajo pri blagajniku pripravljalnega odbora, gospodu Janku Artmanu v Šentjurju o. j. ž.

Slovinci na delo, da se posreči postaviti spomenik možema, ki sta zapustila svojemu narodu toliko duševnega bogatstva v naši pesmi! A pokojnika sta zraven tega storila tudi za gospodarsko povzdigo slovenskega kmeta. Zato pa tudi ti slovenski kmetič, ki sta te pokojnika tako ljubila, prispevaj k spomeniku, da tako pokaže ves rod slovenski, kako ljubi svoje velike može!

Pripravljalni odbor za spomenik slovenskima skladateljema bratoma dr. jema Benjamina in Gustava Ipavic:

Št. Jurij ob j. ž. dne 16. avgusta 1910.

Josip Drogenig, Franjo Kartin, tč. tajnik, tč. predsednik.

MALI OGLASI

MALI OGLASI se računajo po 4 stot. besedo. Masno tiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina stane 40 stotink. Plača se takoj ins. oddelku.

Išče se mizarske delavce za pohištvo v ulici Ferriera 30, mizar. 1383

Gospod išče za 15. septembra lepo meblirano sobo, ako mogoče s hrano. Ponudbe pod „1382“ na Inser. oddelku Edinosti.

120 sodčkov od 100 do 400 litrov z železnimi, pocinjenimi obroči, se prodaja v Gorici, Riva Corno 8. 1321

Najfinejši Portlandski cement in hidravlično apno (Roman) se vdobi pri Marino LUXA na Proseku. 1055

Mihael Pernarčič Trst, ulica Romagna 16, stavljen in umetniški mizar, izvršuje vsakovrstne specialitete za notranje in zunanje uredbe v stanovanjih, pisarnah itd. Čeré zelo zmerno. Priporoča se vsem Slovanom. 755

Proda se takoj 5 novih, solidno izdelanih sodov od 400 litrov, pripravljenih za klet. Obroči iz cinka. Naslov pove Inseratni oddelku Edinosti 2000

12 hektolitrov terena je na razpolago pri Janezu Žerjal, Pliskovica št. 29, pošta Komen 1339

Pekarskega učence sprejme pekarna Srebotnjak, ul. Giulia 32. 1368

Dva dijaka ali dve dijakinji sprejme na stanovanje in hrano poštena družina v Trstu. Kje? pove Ins. odd. Edin. 1283

Gospodar. in konsum. društvo v Lokvi na Krasu, da svojo prodajalno z mešnim blagom v najem Pogoj pri načelstvu 1336

Josip Gorjanec, krmar v Gorici na Kurnu v palači gospoda grofa Attems, priporoča slavnemu občinstvu svojo dobro upeljano gostilno. Tudi bela, briska, in viparska vina. Črna, furianska in kraški teran. Vsaki čas sveže pivo, mrzla in gorka jedila. Tujcem je prenočišče na razpolago in hlevi za živino. — Postrežba točna, cene zmerno. 1250

Mlad trgovski pomočnik dobro izurjen v špecijali in mešani stroki, več slovenskega, hrvaškega, italijanskega in nekoliko nemškega jezika, želi premeniti že s 1. septembrom svojo službo, mogoče tudi pozneje. Najraje v kakem mestu. Cenjene ponudbe je poslati do konca tega meseca pod „Zanesljivost“ poštno-ležeče Postojna, Notranjsko. 1372

Dve uradnici iščeta v bližini južn. kolodvora čedno meblirano sobo s hrano. Ponudbe na Inseratni oddelku Edinosti pod „Zmerna cena“. 1369

LASTNA HIŠA: Telefon št. 262 LASTNA HIŠA: Telefon št. 262

Največje narodno spedijsko podjetje na Kranjskem

JOSIP SKERLJ
Ljubljana, Dunajska cesta 29 (ex Bavar. dvor)
se priporoča za vsa v spedijsko stroko spadajoča naročila, katera izvrši točno in solidno po najnižjih cenah.

ANTON SKERL

mehanik, zapriseženi zvedeneo
TRST, Carlo Goldonijev trg št. 11
Gostopnik tovarne koles in motokoles „Puch“
Sposlavlja in zaloga električnih svetilnic, tudi iz prolača gramofonov, sonofonov, in fonografov. Zaloge pripravljene na točilo pivo. Zaloge daljnovodov za popravila 31v. strojev, koles, motokoles itd.
Velika zaloga pripadkov po tovar. cenah.
TELEFON št. 1734.

Antonio Spanghero
DEKORATIVNI SLIKAR
N. slednik tvrdke DELALNICA:
DOMENICO DELISE. Via Madonna 7

Trst
VELIKA ZALOGA. — Papir za tapetiranje najboljših tovarn.
Prevzame vsakovrstna stavbena dela in dekoracije za sobe. — SPECIALITETA: imitacije lesa in marmorja, izložne table.

GOSTILNA N. D. O.

ki jo sedaj vodi g. HENRIK KOSIČ je popolnoma na novo preurejena in po najmodernejšem slogu slikana. Točijo se različna pristna vina. Ob vsakem času se dobijo gorka in mrzla jedila.

Gostilna je otvorena vsako soboto in nedeljo do 1. ure popoldne.

Prodajalna slanine: In: delikatese s buffetom

Alojzij Kranjc, Trst

ulica Sanità 22 (vogal ulice S. Giorgio 5)
Pivo Dreher, uležano in Kaiserjevo. Španska vina iz The Continental Bodega Company. — Dezertna vina bela in rdeča iz kleti princa Lichtensteina v Feldsburgu in grofa Lantierja v Vipavi. Vsaki dan kuhana gnjat, stanjelska gnjat in raznovrstne slanine. Sveže surove maslo iz planin in izbran sir.

Bogomil Pino

bivši urar v Sežani: ima svojo novo
PRODAJALNICO: UR
v TRSTU
ulica V. Bellina 13
(na-proti cerkvi sv. Ant. nov.)
Vsakovrstne veržice
PO TOVARNIŠKIH CENAH

Panificio Triestino

Otvoritev filijalke na Opčinah
ob sežauski cesti.

Ivan Miheučić & Co.

MEHANIČNA DELALNICA
Trst - Via Tiziano Vecelio šte. 4 - Trst
SPREJEMAJO SE V POPRAVO PARNI STROJI IN KOTLI, VSAKOVRSNI MOTORJI NA GAS IN BENZIN. — VSAKOVRSNA INDUSTRIALNA DELA V KOVINAH IN KOLARSKA BAKRENA DELA
VSE NAROČBE SE IZVRŠIJO Z NAJVEČJO SKRBNOSTJO IN NATANČNOSTJO.
PRORAČUNI IN NAČRTI. TELEFON ŠTEV. 22-53

Brizgalnice

raznih vzorcev. — Popravki z največjo natančnostjo in jamstvom se izvršujejo v mehanični delavnici inštalacij kakor tudi vode in plina

G. Simsich & A. Boschini
Trst, Via Rossetti 5, Telefon 133, rim. IV.

CANTI JUGOSLAVI Iv. Kušarja

se dobivajo v „Slovanski knjigarni in trgovini papirja“ JOSIP GORENJEK, Trst, ul. Valdirivo 40. Knjiga stane broš. K 3, lično v platno vezana K 4

Obrotno-umetni zavod za izdelovanje lesa

Marino Pečenko & Co.
DELAVNICA:
Trst, via della Tesa, 31.
ZALOGA POH ŠVA:
via Madonna št. 12.
Velika izbira spalnih sob, od kron 250 do 300 in 360 ter posameznega pohištva. — cene zmerno. — Ceniki na zahtevo.

Odvet. pisarna

Dr. Gregorina in Dr. Slavika
išče
pisarnišk. vajenca.

Český hostinec v Terstu

Alla Meridionale

Češka gostilna v Trstu

UMETNI ZOBJE

Plombiranje zobov

Izdiranje zobov brez vsake bolečine

Dr. J. Čermák || V. Tuscher
zobozdravnik :|| koncesij. zobni tehnik

TRST
ulica della Caserma št. 13, II. n.